

Aan de dames en de heren Burgemeesters
Aan de bevolkingsdiensten

Ter informatie aan:
De dames en heren Provinciegouverneurs
De dames en heren Zonechefs van de lokale politie

Uw contactpersoon
Tom BOLS

T
02 518 24 11

Uw kenmerk

Bijlagen

E-mail
tom.bols@rrn.fgov.be

F
02 518 29 11

Ons kenmerk
III21/724/RJ/51/19

Brussel

24 -01- 2019

Wet houdende diverse bepalingen met betrekking tot het Rijksregister en de bevolkingsregisters - Voornaamste wijzigingen van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten.

Geachte mevrouw, mijnheer,

De wet van 25 november 2018 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het Rijksregister en de bevolkingsregisters (Belgisch Staatsblad van 13 december 2018) zet de doelstellingen voort van de wet van 9 november 2015 houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken ; de wijzigingsbepalingen van deze laatste wet hadden drie hoofdcrachtlijnen :

- de rol van het Rijksregister van de natuurlijke personen in het kader van de preventie en de bestrijding van identiteitsfraude bevestigen;
- de medewerking van het Rijksregister van de natuurlijke personen op het vlak van administratieve vereenvoudiging, met name in het voordeel van de burgers, versterken;
- de volledigheid van het Rijksregister van de natuurlijke personen versterken.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, werden verschillende aanpassingen aangebracht aan de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten; u kan de nieuwe versie van deze wet raadplegen op onze website www.ibz.rrn.fgov.be (Bevolking>Reglementering>Wetgeving).

1) Inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen (art. 1bis).

Dit artikel strekt ertoe een wettelijke basis te geven aan een bestaande administratieve praktijk.

De vreemdelingen die een asielaanvraag indienen en niet in een andere hoedanigheid in de bevolkingsregisters ingeschreven zijn, moeten zich bij de gemeente waarin zij daadwerkelijk verblijven, inschrijven binnen een maximale termijn van 6 maanden vanaf de datum van hun eerste asielaanvraag. In afwachting van deze inschrijving worden ze fictief ingeschreven op het adres van de Dienst Vreemdelingenzaken voor een periode van maximaal 6 maanden.

Park Atrium
Koloniënstraat 11
1000 Brussel

T 02 518 21 31
F 02 518 26 31

callcenter.rrn@rrn.fgov.be
www.ibz.rrn.fgov.be

Wanneer ze zich niet ingeschreven hebben binnen de termijn van 6 maanden, worden ze geschrapt op initiatief van de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, of zijn gemachtigde.

2) Versterking van de verblijfplaatscontroles door de gemeenten - Energieverbruik (art. 3).

Deze maatregel geeft de gemeente de mogelijkheid om aan de watermaatschappijen en/of energieleveranciers overzichten van het water- en/of energieverbruik te vragen van de personen die gedomicilieerd zijn op het grondgebied van de gemeente en dit om hun water- en energieverbruik te controleren.

Deze verbruiksoverzichten mogen enkel als laatste redmiddel gevraagd worden, wanneer de bezoeken en de vaststellingen ter plaatse het niet mogelijk maken om de realiteit van de effectieve hoofdverblijfplaats met zekerheid vast te stellen.

De maatschappijen zijn ertoe gehouden de gevraagde informatie gratis te verstrekken. Enkel de gegevens inzake het werkelijke verbruik worden meegedeeld. Deze gegevens mogen uitsluitend gebruikt worden om de verblijfplaats te bepalen en niet dienen of gebruikt worden voor andere doeleinden.

3) Verplichting voor de gemeenten om gemeenteverordeningen betreffende het verblijfplaatsonderzoek en de huisnummering vast te leggen (art. 5).

De gemeenteraad stelt bij verordening de modaliteiten vast volgens welke het verblijfplaatsonderzoek moet gebeuren. De gemeenteraad stelt ook bij verordening de regels vast voor de huisnummeringsprocedure van de woningen die zich op het gemeentelijk grondgebied bevinden. Er is echter gebleken dat zeer veel gemeenten niet over dergelijke verordeningen beschikken of dat hun verordeningen verouderd zijn.

Deze maatregel strekt ertoe de gemeenten te verplichten de voormelde verordeningen aan te nemen, omdat de nauwkeurigheid van hun inhoud onontbeerlijk is om de kwaliteit van het houden van de bevolkingsregisters te verbeteren en het gebruik van fictieve adressen te voorkomen. Het principe van de gemeentelijke autonomie wordt op dit vlak behouden, aangezien de gemeenten deze verordeningen zelf moeten vastleggen.

In de toekomst zullen deze verordeningen ter goedkeuring voorgelegd worden aan de FOD Binnenlandse Zaken. De modaliteiten en de termijnen van deze voorafgaande goedkeuring en de modellen van verordening waarop de gemeenten zich kunnen baseren, zullen vastgelegd worden in een koninklijk besluit.

Wanneer de gemeenteraad dergelijke verordeningen niet opstelt binnen de 6 maanden na de bekendmaking van de modellen van verordening bij koninklijk besluit in het Belgisch Staatsblad of wanneer de Minister van Binnenlandse Zaken de door de gemeenteraad vastgelegde verordeningen niet goedkeurt, zullen de modellen van verordening ambtshalve van toepassing zijn totdat de gemeentelijke overheden hun eigen verordeningen vastleggen.

De gemeentelijke overheden zullen hierover geïnformeerd worden per aangetekend schrijven en, onverminderd de plicht tot kennisgeving die de gemeentelijke overheden hebben, zal een louter informatieve mededeling betreffende de ambtshalve toepassing van de verordening bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

Als overgangsmaatregel zullen de gemeentelijke verordeningen die reeds aangenomen werden vóór de bekendmaking van de modellen, het voorwerp uitmaken van een goedkeuring door de FOD Binnenlandse Zaken.

De geldende gemeentelijke verordeningen (vastgelegd door de gemeenteraad of bepaald via het koninklijk besluit en ambtshalve toegepast) moeten geraadpleegd kunnen worden door het publiek, via de website van de gemeente, via informatiebericht of via elk ander bekendmakingsmiddel.

In principe zou het koninklijk besluit ter uitvoering van deze maatregel niet aangenomen worden vóór september 2019, dus pas na de verkiezingen van 26 mei 2019 en het opstarten van daaruit voortvloeiende projecten, zoals de veralgemening van de modernisering van de burgerlijke stand, de nieuwe identiteitskaarten, vreemdelingenkaarten en verblijfsdocumenten.

4) Registratie van de vingerafdrukken op de chip van de eID (art. 6).

Deze aanpassing voorziet dat de identiteitskaart het digitale beeld van de vingerafdrukken van de wijsvinger van de linker- en van de rechterhand van de houder bevat of, in geval van invaliditeit of ongeschiktheid, van een andere vinger van elke hand.

De voorwaarden en modaliteiten voor het nemen van het digitale beeld van de vingerafdrukken zullen, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bepaald worden in een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De vingerafdrukken zullen slechts bewaard worden voor de duur die nodig is om de identiteitskaart aan te maken en uit te reiken en, in ieder geval, gedurende een maximale periode van 3 maanden, met dien verstande dat de gegevens na deze termijn van 3 maanden verplicht vernietigd en gewist moeten worden.

Zijn gemachtigd om de vingerafdrukken te lezen:

- het gemeentepersoneel dat belast is met de afgifte van de identiteitskaarten;
- de politiediensten, voor zover zulks noodzakelijk is voor het vervullen van hun wettelijke opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie in het raam van de fraudebestrijding, meer bepaald de bestrijding van mensenhandel en -smokkel, oplichting en misbruik van vertrouwen, witwaspraktijken, terrorisme, valsheid en gebruik van valse stukken, aanmatiging van naam en gebruik van een valse naam, schendingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, alsook belemmering van opdrachten van bestuurlijke politie;
- het personeel dat belast is met de grenscontrole, zowel in België als in het buitenland;
- bepaalde personeelsleden van de Dienst Vreemdelingenzaken;
- bepaalde personeelsleden van de FOD Buitenlandse Zaken en het diplomatiek en consulaire personeel;
- bepaalde personeelsleden van de onderneming die belast is met de productie van de identiteitskaarten, en dit enkel met het oog op de productie en de uitreiking van de identiteitskaarten.

5) "Mijn dossier" (art. 6).

Net zoals de houder van een identiteitskaart op elk moment mag weten welke overheden, instellingen en personen zijn/haar gegevens in het Rijksregister geraadpleegd of bijgewerkt hebben in de loop van de voorbije 6 maanden, is voor de burger dezelfde mogelijkheid voorzien voor de gegevens die opgenomen zijn in de centrale bestanden van de identiteitskaarten en vreemdelingenkaarten.

6) Lezen van de gegevens van de identiteitskaart (art. 6).

Dit artikel wordt gewijzigd om een algemeen kader vast te leggen dat bij elke verwerking van gegevens opgenomen op de elektronische identiteitskaart gerespecteerd moet worden: elke verantwoordelijke voor de verwerking van gegevens die op de elektronische identiteitskaart opgenomen zijn, zowel die welke zichtbaar zijn met het blote oog als die welke op de chip staan, moet de finaliteits- en proportionaliteitsbeginselen die van kracht zijn bij de verwerking van persoonsgegevens, naleven.

De gegevens op de elektronische identiteitskaart, met uitzondering van de foto van de houder, het Rijksregisternummer en het digitale beeld van de vingerafdrukken, kunnen gelezen en/of geregistreerd worden

overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer en veiligheid van persoonsgegevens.

Het Rijksregisternummer en de foto van de houder mogen uitsluitend gebruikt worden als het dit gebruik gemachtigd is krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

De elektronische identiteitskaart mag enkel gelezen of gebruikt worden met de vrije, specifieke en geïnformeerde toestemming van de houder van de elektronische identiteitskaart.

Wanneer een burger door middel van zijn/haar elektronische identiteitskaart een voordeel of een dienst aangeboden wordt in het kader van een computertoepassing, moet eveneens een alternatief voorgesteld worden waarvoor de elektronische identiteitskaart niet noodzakelijk is.

Onverminderd artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaart, kan de houder van de elektronische identiteitskaart weigeren dat zijn/haar gegevens gelezen en/of geregistreerd worden, behalve in de gevallen bepaald door een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

7) "Checkdoc" (art. 6sexies).

Dit artikel strekt ertoe de toepassing "checkdoc" wettelijk vast te leggen; deze toepassing maakt het voor iedereen mogelijk om overal in de wereld na te gaan of een Belgisch identiteits- of reisdocument al dan niet geldig is. De gebruiker van de toepassing krijgt als antwoord "Hit" of "No Hit". Deze toepassing past volledig binnen de wil om identiteitsfraude te voorkomen en te bestrijden.

De diensten van het Rijksregister bewaren de gegevens betreffende de documenten waarvan de geldigheid gecontroleerd werd, alsook de gegevens betreffende de gebruikers van de computertoepassing gedurende een periode van 10 jaar vanaf de controledatum.

De Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters, de elektronische identiteitskaart van Belg (eID) en de Kids-ID zullen tegen maart 2019 aangepast worden (rekening houdend met de voormelde aanpassingen, de modernisering van de burgerlijke stand en de lancering van de nieuwe identiteitskaarten) en geraadpleegd kunnen worden op onze website: www.ibz.rrn.fgov.be. Dit zal tijdig meegedeeld worden.

Hoogachtend,

Jacques WIRTZ
Directeur-generaal